

ANNA TRELA

**Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 31 stycznia 2023 r.,
sygn. akt III OSK 1008/22 (dokonywanie zakupów na zasadach
powszechnej dostępności a wygaśnięcie mandatu radnego gminnego)**

Streszczenie

Glosa dotyczy analizy przepisu art. 24f ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (u.s.g.), z którego wynika, że radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności. Naruszenie tego zakazu powoduje utratę mandatu. Ustanowiony przepis o charakterze antykorupcyjnym ciągle wywołuje wiele wątpliwości. Co do zasady przyjmuje się, że zakaz ten nie ma charakteru bezwzględny z uwagi na jego cel oraz przedmiot i zakres naruszeń. Szczególnie wiele kontrowersji wywołuje korzystanie przez radnego z mienia komunalnego na zasadach jego powszechnej dostępności polegające na dokonywaniu zakupów w sklepie radnego, które nie wymagają stosowania zamówień publicznych. Aby wyjaśnić istotę tego przypadku, w pierwszej kolejności omówiono sprawy, które nie budzą wątpliwości na tle art. 24f ust. 1 u.s.g. i z którymi wiąże się bezwzględna konieczność wygaszenia mandatu radnego. Następnie przedstawione zostały wyroki, w których sądy administracyjne uznają, że korzystanie z mienia na zasadach powszechnej dostępności jest dozwolone, pod warunkiem że nie uprzywilejowuje to pozycji radnego oraz że dokonywanie zakupów w sklepach należących do radnego nie wynika z wcześniejszych uzgodnień ani umów. Wypracowanie tej koncepcji podyktowane jest treścią przepisów konstytucyjnych oraz *ratio legis* art. 24f ust. 1 u.s.g.

Słowa kluczowe: radny – wygaśnięcie mandatu – korzystanie z mienia na zasadach powszechnej dostępności – mienie komunalne – działalność gospodarcza